

Paskaidrojuma raksts un Ludzas novada domes priekšsēdētājas ziņojums par Ludzas novada pašvaldības budžeta projektu

2017.gadam

Pašvaldības darbības finansiālo pamatu veido budžets, kas ir svarīgākais instruments pašvaldības autonomo funkciju izpildes nodrošināšanai, ekonomisko un sociālo vajadzību sabalansēšanai, kā arī pašvaldības teritorijas ilgtermiņa attīstībai. Pašvaldības ekonomisko attīstību un finanses ietekmē kopīgā situācija ekonomiskajā un sociālajā jomā valstī.

Ludzas novada domes budžets 2017.gadam ir dokuments, kurš atspoguļo īstermiņa pašvaldības politiku un prioritātes, izmantojot pašvaldības rīcībā esošos finanšu resursus, kā arī lielā mērā nosaka pašvaldības struktūrvienību rīcības plānu turpmākajam gadam. Kārtējā gada budžeta izpilde raksturo plānošanas kvalitāti un pašvaldības kapacitāti, kuras ietekmē arī ārējie faktori, iepriekš noteikto mērķu sasniegšanā.

Ludzas novada pašvaldības 2017.gada budžets izstrādāts pamatojoties uz Ludzas novada attīstības programmu laika posmam no 2011. līdz 2017. gadam un ievērojot likumus „Par pašvaldību budžetiem”, „Par pašvaldībām”, Par budžetu un finanšu vadību”, „Par valsts budžetu 2017.gadam”, kā arī nodokļu likumus, Ministru kabineta noteikumus un citus normatīvos aktus.

*Pēc PMLP datiem uz 01.07.2016. Ludzas novadā ir reģistrēti **13811** iedzīvotāji, no tiem **8649** Ludzas pilsētā, kas sastāda **62,6%** no kopējā novada iedzīvotāju skaita.*

Viens no pamatrādītājiem novada ekonomiskās attīstības un iedzīvotāju aktivitātes raksturošanai ir nodarbinātības līmenis.

*Ludzas novada bezdarbnieku skaits uz 31.12.2016. ir **1527**, kas sastāda **19,1%** no darbspējīgajiem iedzīvotājiem. Lai palīdzētu bezdarbniekiem, Ludzas novada pašvaldība sadarbībā ar NVA Ludzas filiāli organizē aktīvo nodarbinātības pasākumu “Algotie pagaidu sabiedriskie darbi”, kura ietvaros 2017.gadā tiks nodarbināti 143 bezdarbnieki.*

Saskaņā ar Lursoft datu bāzes informāciju, uz 01.01.2017. Ludzas novada administratīvajā teritorijā reģistrētas **716** juridiskās personas, kuras veic saimniecisko darbību, no tiem: 130 individuālie komersanti, 45 individuālie uzņēmumi, 275 sabiedrības ar ierobežotu atbildību, 141 zemnieku saimniecības.

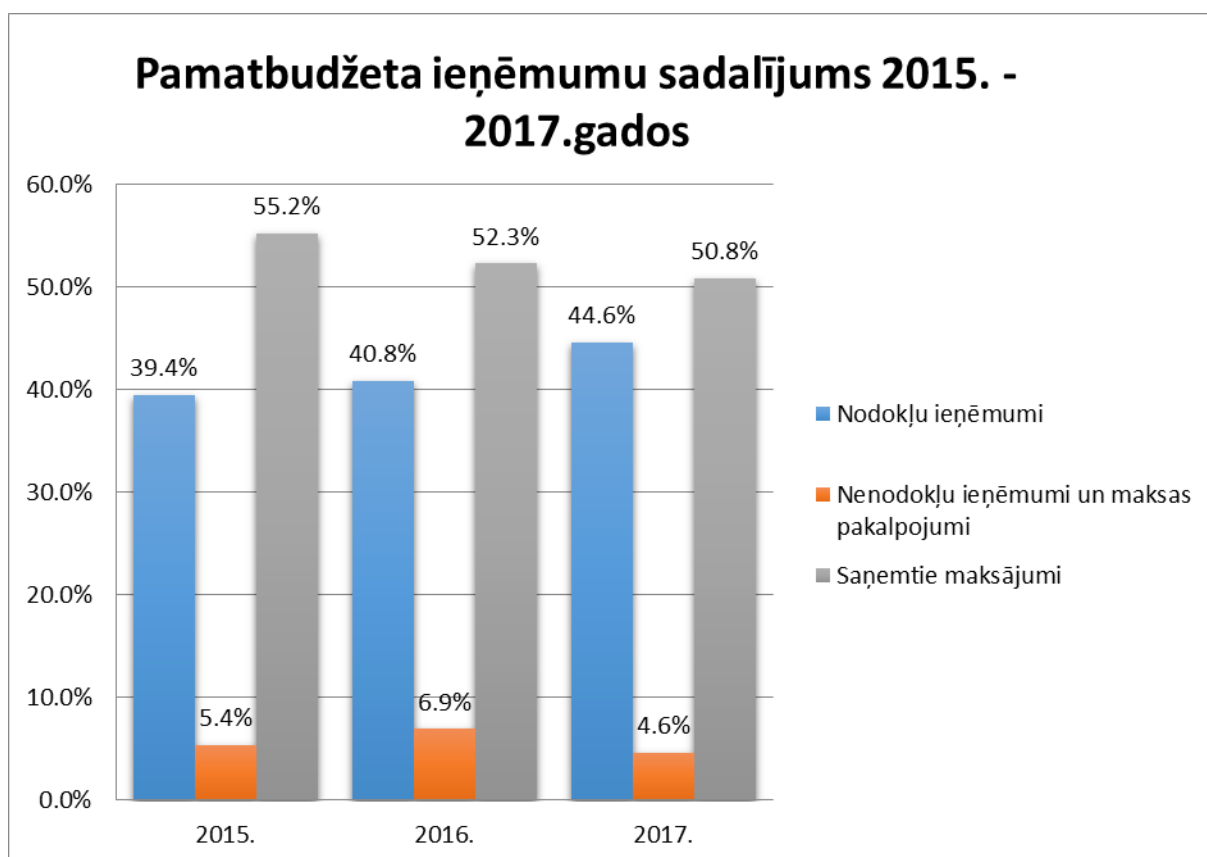
Uzņēmumu reģistrēšanas dinamika Ludzas novadā (Lursoft dati)

Uzņēmumi	Gadi			
	2013	2014	2015	2016
Individuālais komersants (IK)	10	9	10	16
Individuālais uzņēmums (IU)	0	0	0	0
Sabiedrība ar ierobežotu atbildību (SIA)	23	25	12	10
Zemnieku saimniecība	2	0	1	1

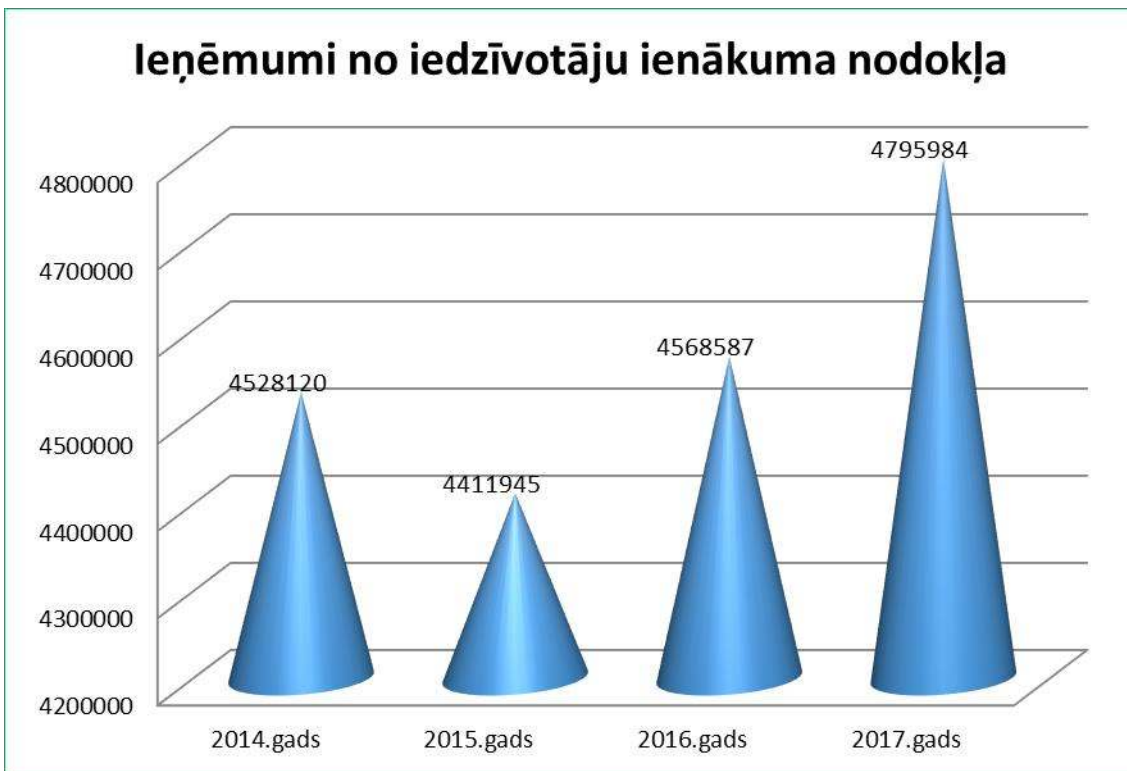
No tabulas datiem ir redzams, ka pēdējo četru gadu laikā Ludzas novada administratīvajā teritorijā vairāk attīstījās mazie un vidēji uzņēmumi, reģistrējot individuālā komersanta darbību un sabiedrības ar ierobežotu atbildību.

Ludzas novada pašvaldības pamatbudžeta kopējie ieņēmumi prognozēti EUR 11 990 113.

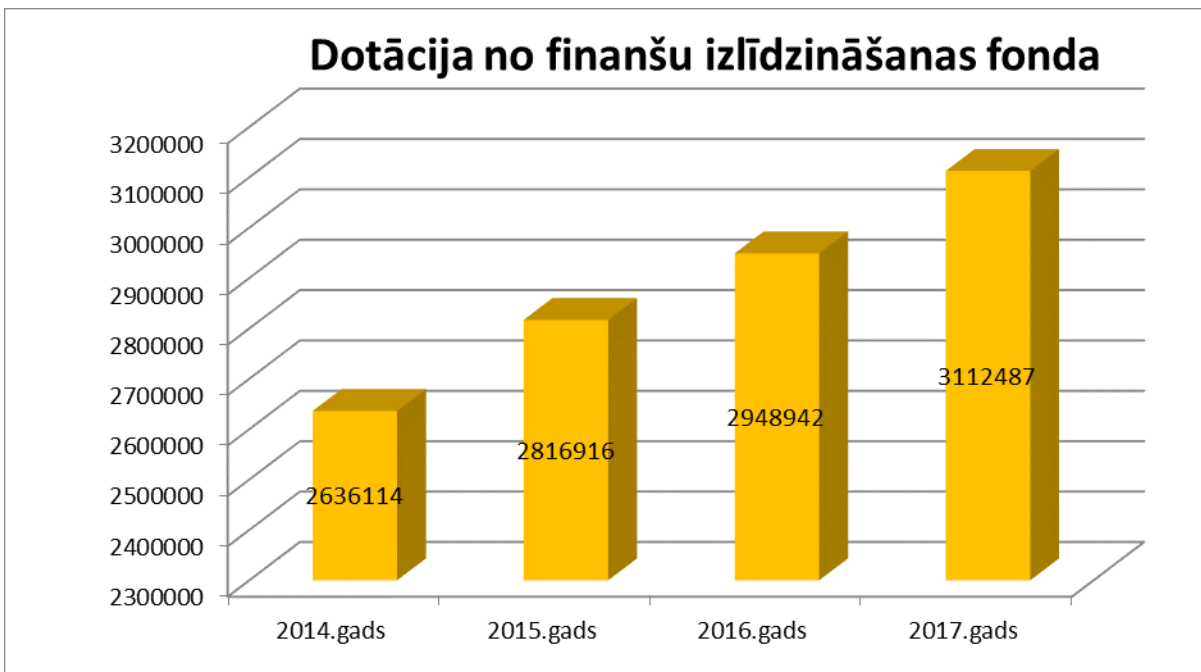
Skaitliskā informācija par budžeta ieņēmumiem un izdevumiem, saskaņā ar budžeta klasifikāciju ir norādīta Ludzas novada domes saistošo noteikumu "Par Ludzas novada pašvaldības budžetu 2017.gadam" 1.,3. un 4.pielikumos.

2017.gadā ieņēmumi no iedzīvotāju ienākuma nodokļa prognozēti 100% apmērā vai EUR 4 795 984. 2017.gadā nav saņemts iepriekšējā gada nesadalītais atlikums no Valsts kases sadales konta, jo 2016.gadā bija iedzīvotāju ienākuma nodokļa neizpilde, ko pašvaldībām kompensēja. Salīdzinot ar 2016.gada faktisko izpildi, iedzīvotāju ienākuma nodokļa ieņēmumu palielinājums ir 227.4 tūkst. EUR.

Dotācija no finanšu izlīdzināšanas fonda prognozēta 100% apmērā EUR 3 112 487, iekļaujot saņemto par iepriekšējo gadu 60.5 tūkst. EUR, par šādu summu 60.5 tūkst. EUR 2016.gadā netika saņemta dotācija. Dotācijas palielinājums pret iepriekšējo gadu ir 163.5 tūkst. EUR.

Iedzīvotāju ienākuma nodokļa un dotācijas no finanšu izlīdzināšanas fonda kopējais palielinājums ir 390.9 tūkst. EUR.

Nekustamā īpašuma nodokļa ieņēmumi prognozēti saskaņā ar pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fonda aprēķinos noteiktajiem (vērtētajiem) ieņēmumiem, palielinot kārtējā saimnieciskā gada ieņēmumus par zemi 15 tūkst. EUR un parādu iekasēšanu par iepriekšējiem gadiem 43 tūkst. EUR apmērā. 2017.gada budžeta projektā nav iekļauti gaidāmie ieņēmumi par neapstrādāto zemi.

2017.gadā nodokļa iekasējamības koeficients, nosakot nodokļa prognozi saglabājas iepriekšējā līmenī, tas ir 80%.

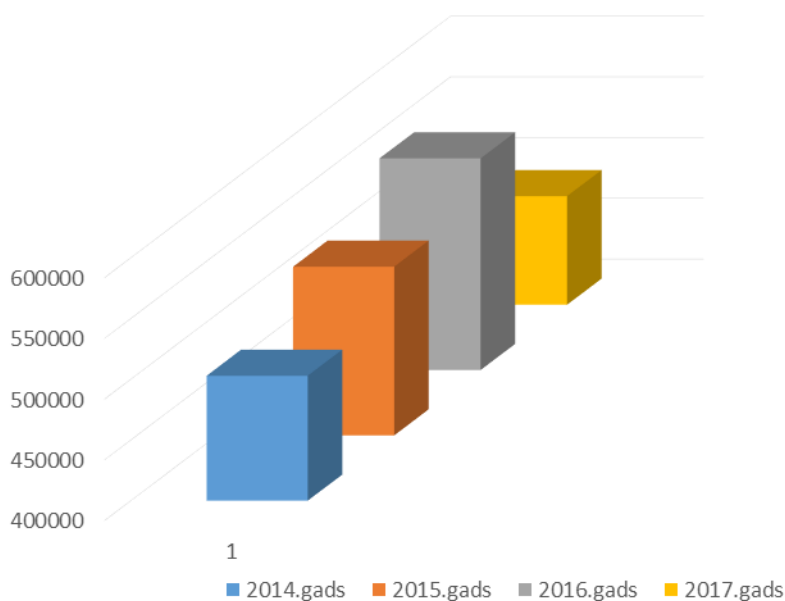
Lai nodrošinātu samērīgu nodokļa sloga pieaugumu, zemes vienībām, kuras atrodas administratīvajās teritorijās ārpus pilsētām un kuru platība pārsniedz 3 ha, un vismaz viens no noteiktajiem lietošanas mērķiem ir no lietošanas mērķu grupas "Lauksaimniecības zeme", "Mežsaimniecības zeme un īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, kurās saimnieciskā darbība ir aizliegta ar normatīvo aktu" vai "Ūdens objektu zeme", nekustamā īpašuma nodokli līdz 2025.taksācijas gadam aprēķina no speciālās vērtības, ko nosaka īpaši nodokļa aprēķinam. Speciālā vērtība tiek noteikta, pamatojoties uz lauku zemes kadastrālo vērtību. Taksācijas gada lauku zemes speciālās vērtības pieaugums gadā nepārsniedz 10% no iepriekšējam taksācijas gadam noteiktās lauku zemes speciālās vērtības.

2016.gadā piešķirti nekustamā īpašuma nodokļa atvieglojumi 7.6 tūkst. EUR apmērā:

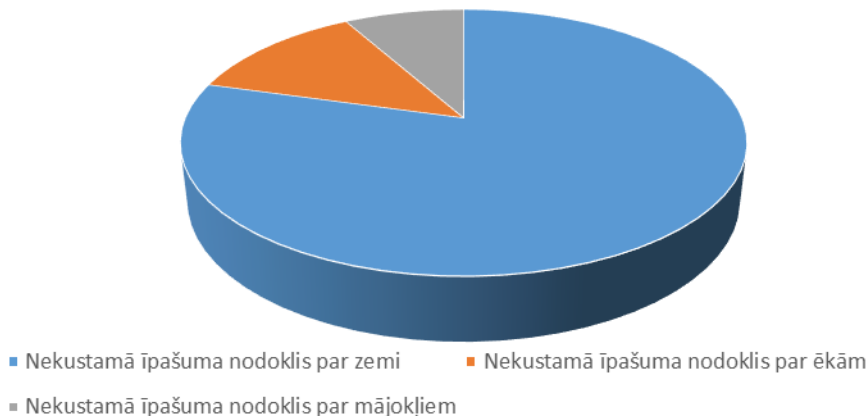
- 1) pēc pašvaldības saistošiem noteikumiem – 2.8 tūkst. EUR,*
- 2) represētām personām – 1.2 tūkst. EUR,*
- 3) daudzbērnu ģimenēm – 0.5 tūkst. EUR,*
- 4) maznodrošinātām personām – 0.4 tūkst. EUR,*
- 5) trūcīgām personām – 2.7 tūkst. EUR.*

Nekustamā īpašuma nodokļa kopējais parāds uz 2017.gada 1.janvāri ir 85 tūkst. EUR, pamatparāda palielinājums 0.1 tūkst. EUR un nokavējuma nauda 26.5 tūkst. EUR. Salīdzinot ar iepriekšējo gadu kopējais parāds palielinājies par 4 tūkst. EUR.

Ieņēmumi no nekustamā īpašuma nodokļa

Nekustamā īpašuma nodokļa struktūra

Ieņēmumi no budžeta iestāžu sniegtajiem maksas pakalpojumiem prognozēti 487.3 tūkst. EUR. Samazinājums ir

- 1) ieņēmumiem par zemes nomu, jo pārtraukti līgumi sakarā ar īpašumu atsavināšanu*
- 2) iepriekšējā gadā tika saņemta atlīdzība no apdrošināšanas sabiedrībām,*
- 3) citi ieņēmumi no maksas pakalpojumiem, jo arī 8.-9.klašu skolēnu ēdināšanas izdevumus sedz pašvaldība.*

Pamatbudžeta ieņēmumos ir iekļautas mērķdotācijas pašvaldību pamata, vispārējās vidējās izglītības, daļējas interešu izglītības, 5.-6.gadīgo bērnu apmācības izglītības programmu, Ludzas Mūzikas pamatskolas un J.Soikāna

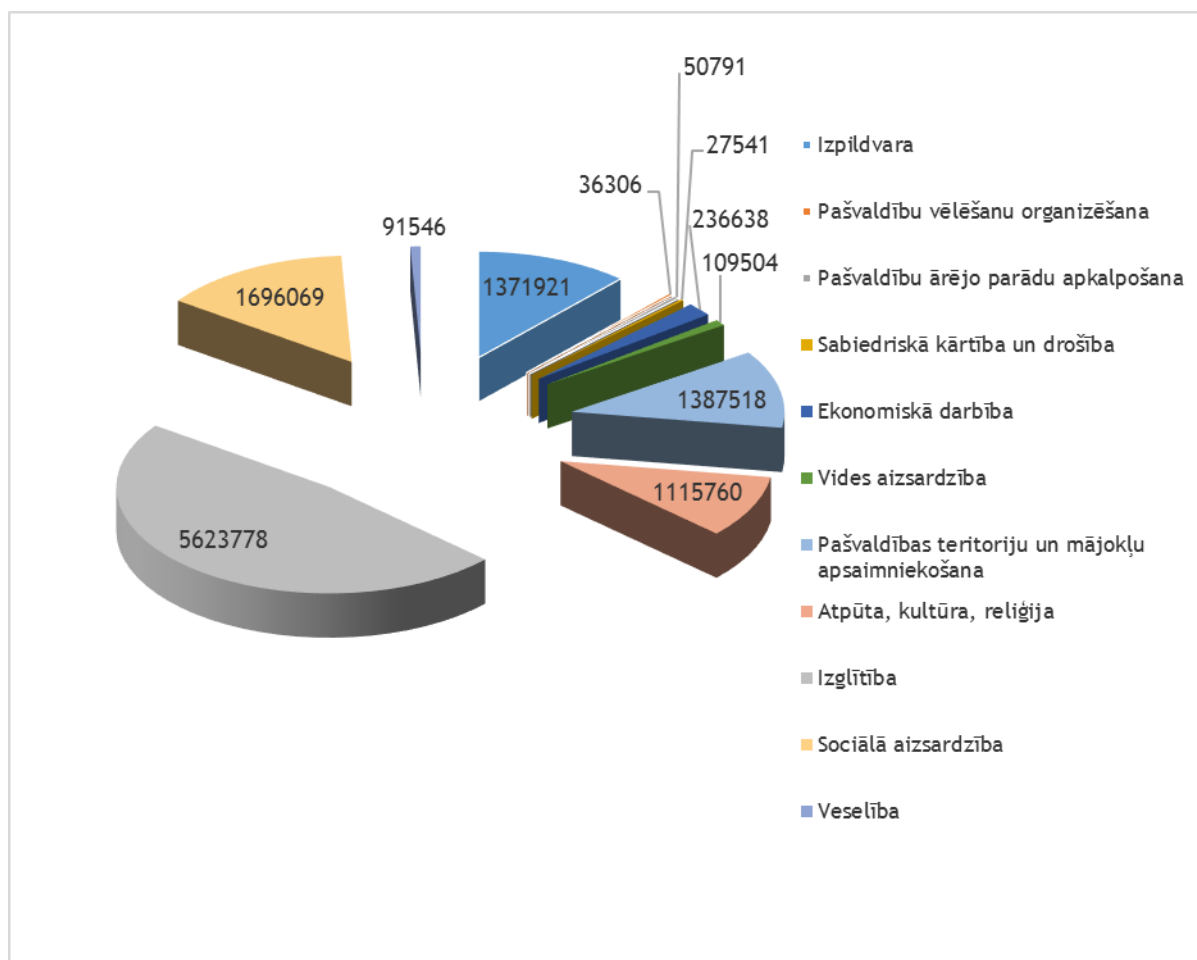
Ludzas mākslas skolas, pirmsskolas izglītības iestādes „Rūķītis” pedagoģisko darbinieku darba samaksai un valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām un laika periodam no 1.janvāra līdz 31.augustam.

Pirmsskolas izglītības iestādes „Rūķītis” pārējo izdevumu finansēšanu veido 30% mērķdotācija 50.7 tūkst. EUR un 70% pašvaldības budžeta līdzekļi 124.3 tūkst. EUR.

Uz 2017.gada 1.janvāri izveidojies pamatbudžeta līdzekļu atlikums EUR 640.8 tūkst. EUR, tai skaitā: līdzekļi projektu īstenošanai un mērķdotācijas – EUR 84.7 tūkst. EUR.

Ludzas novada pašvaldības pamatbudžeta kopējie izdevumi prognozēti EUR 11 747 372.

2017.gada pamatbudžeta izdevumu sadalījums atbilstoši funkcionālajām kategorijām

2017.gadā un turpmāk Ludzas novada pašvaldībai būtiski ir nodrošināt novada attīstības un investīciju projektu ieviešanu un realizāciju, tādējādi uzlabojot dzīves vides kvalitāti novadā, ielu, ceļu, dzīvojamo teritoriju, izglītības iestāžu u.c. iestāžu infrastruktūru.

Piesaistot finansējumu no Eiropas Savienības fondiem, kā arī kredītresursus, Ludzas novada pašvaldība turpinās ieguldīt kopējās iedzīvotāju labklājības un uzņēmējdarbības vides uzlabošanā, tajā skaitā publiskās infrastruktūras atjaunošanā un pakalpojumu ieviešanā.

SAM 5.6.2. "Teritoriju revitalizācija, reģenerējot degradētās teritorijas atbilstoši pašvaldību integrētajām attīstības programmām" ietvaros pašvaldība uzsāks sadarbības projektu ar Kārsavas un Ciblas novadiem "Infrastruktūras attīstība uzņēmējdarbības veicināšanai Ludzas, Kārsavas un Ciblas novados", kura ietvaros Ludzas novadā tiks veikta Odu ielas, A.Jurdža ielas un Latgales šķērsielas pārbūve.

SAM 8.1.2. "Uzlabot vispārējās izglītības iestāžu mācību vidi" ietvaros uzsāks projektu "Mācību vides un infrastruktūras uzlabošana kvalitatīvai un mūsdienīgai izglītības procesa nodrošināšanai Ludzas pilsētas ģimnāzijā un Ludzas 2.vidusskolā", kura ietvaros Ludzas pilsētas ģimnāzijā un Ludzas 2.vidusskolā tiks sakārtota ergonomiskā mācību vide, notiks informācijas un komunikāciju tehnoloģiju risinājumu ieviešana un aprīkojuma iegāde, tiks aprīkoti dabaszinātņu kabineti; tiks sakārtota sporta infrastruktūra un iegādāts sporta inventārs, notiks 2.Ludzas vidusskolas skolas internāta pārbūve.

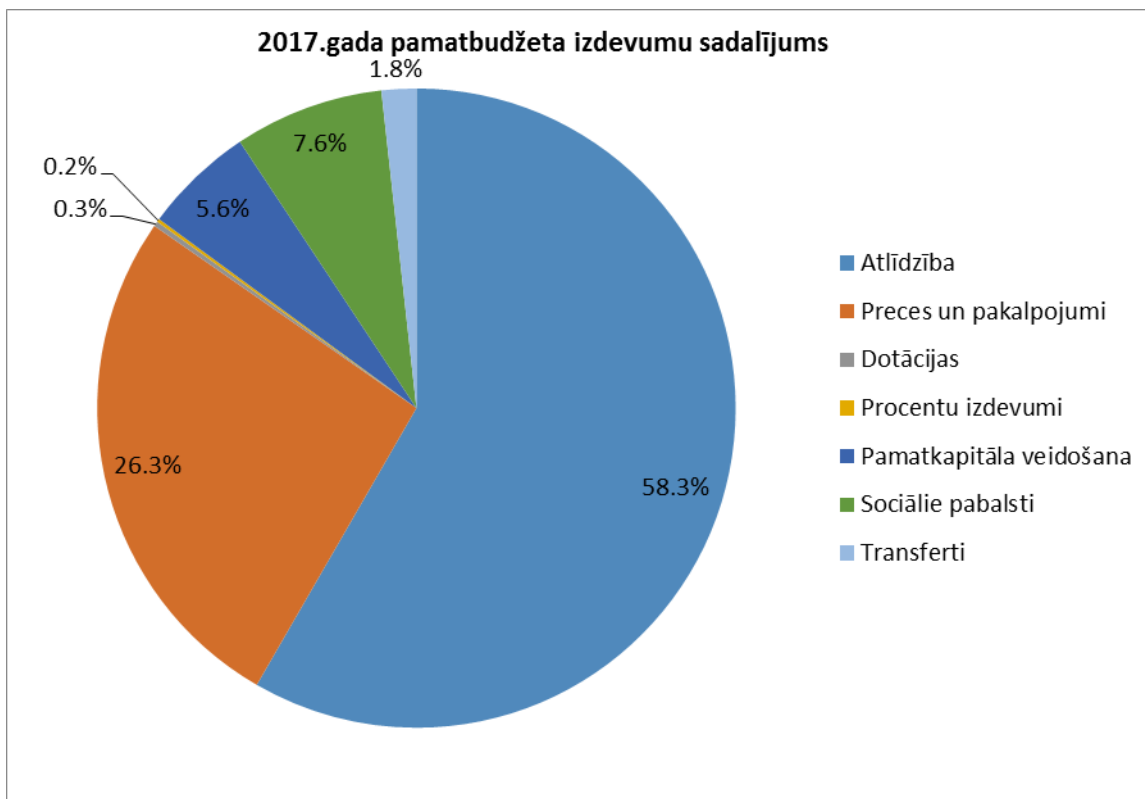
SAM 5.5.1. "Saglabāt, aizsargāt un attīstīt nozīmīgu kultūras un dabas mantojumu, kā arī attīstīt ar to saistītos pakalpojumus" tiks izstrādāts sadarbības projekts, kurā ietvaros tiks veiktas šādas aktivitātes: Ludzas pilsdrupu konservācija, pilskalna apgaismojuma izbūve, gaisa gājēju tilta un stāvlaukuma izbūve u.c.

Lai nodrošinātu priekšfinansējumu un līdzfinansējumu projektu īstenošanai tiks novirzīti pašvaldības pamatbudžeta līdzekļi 197 tūkst. EUR kopsummā un būs nepieciešams aizņemties līdzekļus no Valsts kases šādiem projektiem:

- Odu ielas, A.Jurdža ielas un Latgales šķērsielas pārbūvei,*
- Ludzas pilsētas ģimnāzijas un Ludzas 2.vidusskolas infrastruktūras sakārtošanai,*
- pagastu autoceļu rekonstrukcijai,*
- kā prioritārajam projektam pilsētas ielu remontiem – 250 tūkst. EUR.*

Saskaņā ar noslēgtajiem aizņēmumu līgumiem ar Valsts kasi, 2017.gadā paredzēts atmaksāt aizņēmumu pamatsummas 779.4 tūkst. EUR apmērā.

Ludzas novada pašvaldības saistības ir 9.5% no 2017.gada pamatbudžeta ieņēmumiem.

2017.gadā plānots finansējums:

-inventāra iegādei 92.3tūkst. EUR,

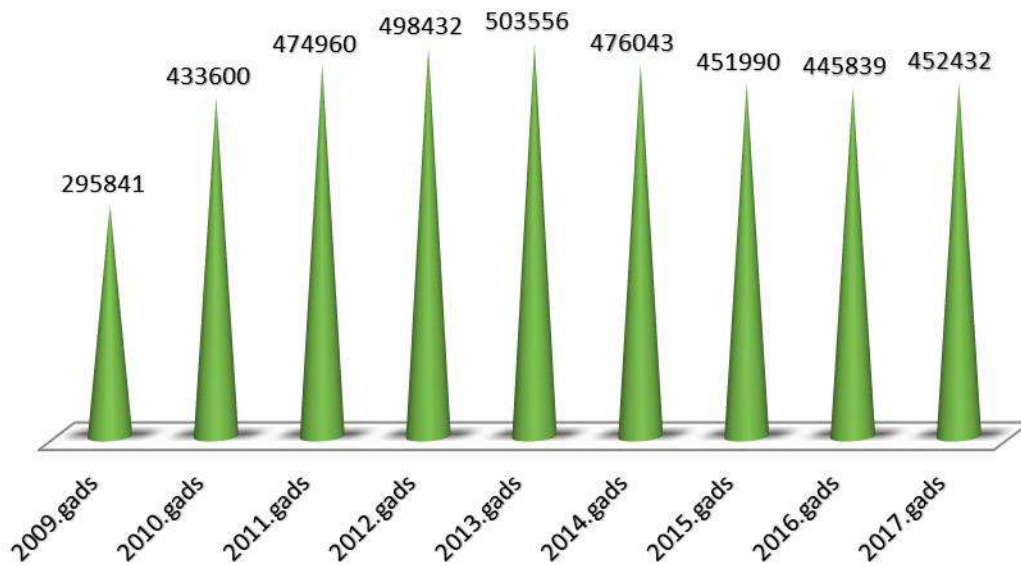
-pamatlīdzekļu iegādei un izveidošanai 453.9 tūkst. EUR,

-kārtējiem un kapitālajiem remontiem 221 tūkst. EUR.

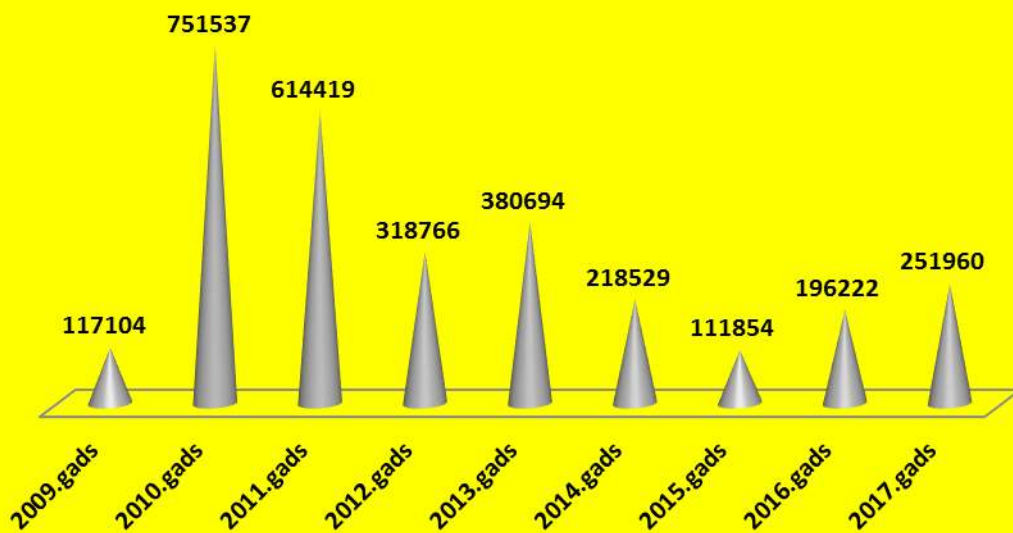
Svarīga pašvaldības budžeta sadaļa ir sociālā aizsardzība. Sociālās aprūpes centra "Ludza", bāriņtiesas, sociālā dienesta, ieskaitot aprūpi mājās, invalīdu aprūpi (asistenti) uzturēšanai plānoti līdzekļi EUR 991.7 tūkst. EUR. Līdzekļi atbalstam bezdarba gadījumā - EUR 215 tūkst. EUR.

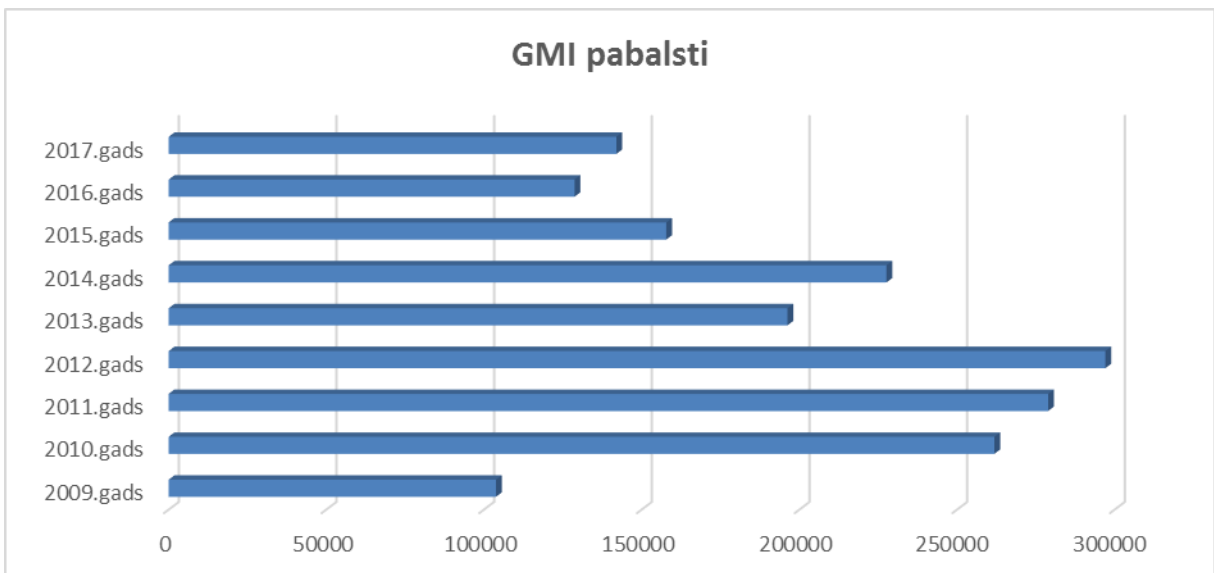
Pašvaldības palīdzība dažāda veida sociālo pabalstu sniegšanai plānoti EUR 452 432. Salīdzinot ar 2016.gadu palielināta par 6.6 tūkst. EUR.

Sociālie pabalsti iedzīvotājiem

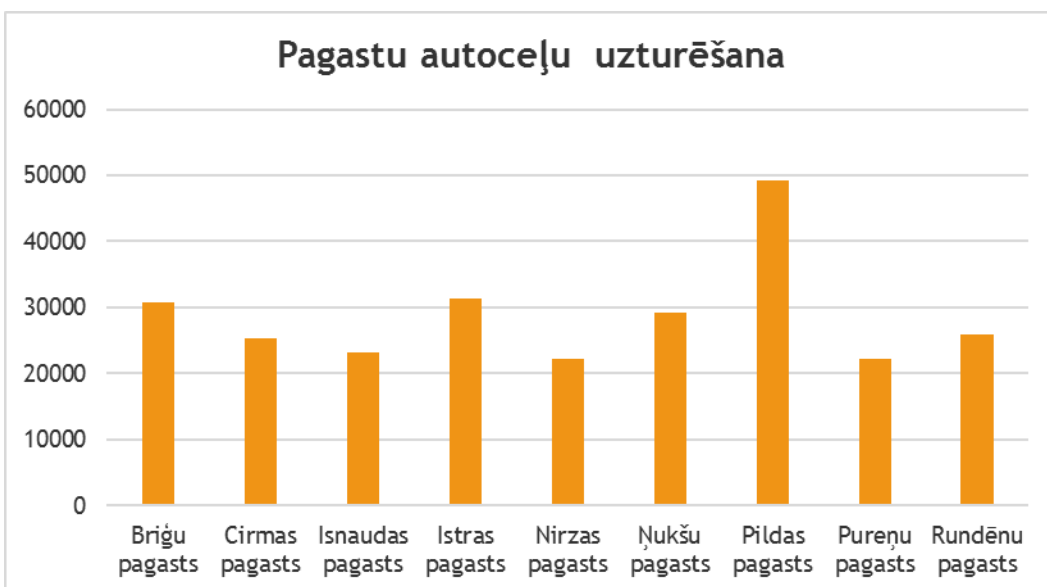
ES līdzekļi atbalstam bezdarba gadījumā (stipendijas)

Ludzas novada pašvaldības speciālā budžeta kopējie ieņēmumi prognozēti EUR 558 188 un kopējie izdevumi EUR 615 572.

Autoceļu fonda mērķdotācija 2017.gadā – EUR 534 388

Lauku attīstības programmas atbalsta pasākuma „Pamatpakalpojumi un ciematu atjaunošana lauku apvidos” ietvaros plānots veikt Ludzas novada lauku grants ceļu pārbūvi uzņēmējdarbības attīstības veicināšanai un apdzīvotības saglabāšanai.

Prognozētie dabas resursu nodokļa ieņēmumi un šo ieņēmumu uzkrājums iepriekšējā gadā kopsummā EUR 27 531 tiks izmantots dabas aizsardzības pasākumiem - novada teritoriju sakopšanas talkām.

Gūtie ieņēmumi no zvejas tiesību nomas EUR 8181 tiks izmantoti zivju resursu atjaunošanai, ezeru apsaimniekošanas projektu īstenošanai.

Programma 2018.-2019. saimnieciskajiem gadiem

Ludzas novads ir nozīmīgs administratīvais, ekonomiskais, izglītības, kultūras un sporta centrs. Novada galvenās vērtības vienmēr bijuši novada iedzīvotāji, stabila ekonomiskā attīstība, moderna pilsētvide un sakārtota infrastruktūra.

Pašvaldības darbības finansiālo pamatu veido budžets, kas ir svarīgākais instruments pašvaldības autonomo funkciju izpildes nodrošināšanai, ekonomisko un sociālo vajadzību sabalansēšanai, kā arī pašvaldības teritorijas ilgtermiņa attīstībai. Pašvaldības ekonomisko attīstību un finanses ietekmē kopīgā situācija ekonomiskajā un sociālajā jomā valstī.

2017.gadā pašvaldība plāno izstrādāt Ludzas novada attīstības programmu 2018.-2024.gadam, kurā tiks noteiktas novada attīstības prioritātes, rīcības virzieni un uzdevumi, kā arī to īstenotāji un finanšu resursi ilgtermiņa mērķu sasniegšanai.

2018.-2019.gadā īpaša uzmanība tiks pievērsta pašvaldības darba un sniegto pakalpojumu efektivitātes un kvalitātes paaugstināšanai, izmaksu samazināšanai, optimizējot pašvaldības iestāžu un struktūrvienību darbību.

Lai veicinātu Ludzas novada attīstību, pašvaldība aktīvi darbosies dažādu attīstības un investīciju projektu sagatavošanā un īstenošanā, piesaistot finansējumu no nacionālajiem, Eiropas Savienības un citiem fondiem un programmām.

Pašvaldība savu iespēju robežās, turpinās darbu, lai nodrošinātu pilsētas dzīvojamo un nedzīvojamo namu, satiksmes infrastruktūras un teritoriju sakārtošanu.

Pašvaldība īpašu uzmanību pievērsīs uzņēmējdarbības vides sakārtošanai un attīstībai, investoru piesaistei un daba vietu radīšanai.

Lai veicinātu uzņēmējdarbības attīstību un atbalstītu vietējos uzņēmējus tiks sniegti nekustamā īpašuma nodokļa atvieglojumi atbilstoši saistošo noteikumu prasībām, tiks organizēts biznesa ideju konkurss „Esi uzņēmējs Ludzas novadā”, tiks atbalstīta jauniešu nodarbināšana vasaras brīvlaikā un tiks veikti citi pasākumi.

Ludzas novada pašvaldības darbība, nodrošinot pašvaldības pamatfunkciju izpildi arī turpmāk būs vērsta uz novada iedzīvotāju interešu ievērošanu, lai nesamazinātos viņu ekonomiskās, sociālās un kultūras iespējas. Budžeta līdzekļi arī turpmāk tiks novirzīti novada attīstības projektiem.